

Samen

Ik geloof het wel

*Wanneer ik zoek naar zinnen en bid om een gebed,
niet weet hoe te beginnen, niet spreek, in stil verzet,
dan roep ik mij te binnen uw stem, o Christus – Gij,
Gij zult eens overwinnen de tegenstem in mij.*

Lied 894: 2

Jaarthema Eindhovenbreed

1. Ik geloof het wel. Je kunt het op verschillende manieren horen en zeggen. Het kan zo veel beteken: ik houd het voor gezien. Je kunt er ook mee zeggen: ik houd er aan vast. Dat laatste met alle vragen en veranderingen die daarbij horen. We kunnen niet meer geloven zoals dat vroeger gedaan werd en misschien ook niet meer zoals het ons geleerd is. Doorgegeven geloof, een overgeleverd beeld van God, woorden uit de traditie, we nemen het niet klakkeloos over. We horen oude woorden met de betekenis die ze nu voor ons hebben gekregen. Maar dan missen we soms de betekenis die de woorden hadden. In de catechismus wordt geloof een zeker weten en vast vertrouwen genoemd. Zeker weten, in het midden van de zestiende eeuw betekende dat iets anders dan de kale feiten van het meten is weten. Zeker weten was toen niet het resultaat van de inzichten van de wetenschap en de ontwikkelingen van de techniek.

Want je kunt niets zeker weten en alles gaat voorbij.

Maar ik geloof

Avond, Boudewijn de Groot

2. Ons verstaan van de verhalen is dus ook veranderd, doordat we anders zijn gaan kijken. We nemen niet zomaar iets voor waarheid aan. We willen begrijpen, doorgronden, en dat verhoudt zich maar moeilijk met die Bijbelse verhalen en het overgeleverde geloof. Voor veel mensen is het een reden om God en geloof in het geheel af te schrijven.

Ruimte vind je door ruimte te laten

Van wat wij geloven maken we een eigen verhaal van dat wél past. Ik versta het op mijn

manier, een ander op een andere manier. Ieder maakt er zijn eigen verhaal van, er is geen absolute waarheid meer, geen grote gemene deler – als die er ooit al was natuurlijk.

3. Er is niet meer één groot verhaal, we leven niet meer met één waarheid. In onze tijd heeft iedereen zijn of haar eigen waarheid. Dat is op zich niet erg. Het wordt een probleem als je jouw eigen waarheid niet meer kunt of wilt bespreken met anderen. Het gaat mis als jouw waarheid de enige waarheid wordt en jouw eigen gelijk. Dat zien we op veel plaatsen en momenten om ons heen en soms ook bij onszelf. Ieder een eigen waarheid. Dat is niet verkeerd, als je maar blijft zien dat je slechts een klein stukje van de wereld en de werkelijkheid kunt overzien. Dat geldt ook voor een ander. Je vindt pas waarheid als je jouw stukje bij dat van anderen legt, als je ervaringen deelt. En zo is ook onze waarheid, wat wij geloven, een stukje van het geheel – God is groter dan ons kleine stukje waarheid.

4. Je mag er zijn met vragen en twijfels. Daar word je niet op afgerekend. Je wordt gezien en gekend in de moeite die je kunt hebben om te geloven.

Er ontstaat ruimte waar niet alles vast ligt en ingevuld is. De ruimte is in het zoeken en niet alles weten. Daar is de ruimte om anderen te ontmoeten, ook God. Anderen die jou zien in je vragen, die misschien geen antwoorden hebben – ook God niet – maar die er zijn. Ruimte maakt de nabijheid van anderen mogelijk.

Ik geloof! Kom mijn ongelof te hulp.
Marcus 9: 24

5. Ik vind ruimte in de vrijheid die we hebben om te zoeken, om te twijfelen. God is bij ons, bij onze wereld, onze

gewonde, beperkte wereld – en daar wil hij het mee doen. God is er ook als je in stukken ligt: ons leven is geborgen in Gods onvoorwaardelijke nabijheid. Ons leven is geborgen in het Leven zelf – dat God is. En als je daarop kunt vertrouwen, je daaraan durft vast te houden, hoeft je ook niet alles te weten. En dat geeft ruimte.

6. Ruimte vind je door ruimte te laten. Dat klinkt misschien vanzelfsprekend of makkelijk. Maar dat is het niet. Je wilt weten wat je hebt, waar je aan toe bent en waar je op kunt en mag rekenen. Dat is dat niet altijd even duidelijk. Soms sta je ineens met lege handen, als een geliefde, een kind ziek wordt, je een partner moet missen, als er dingen veranderen waar je weinig of geen invloed op hebt... Om dan ruimte te laten... of nog anders: dan blijft er ruimte die je zelf niet kunt invullen. Die is het moeilijkst om mee om te gaan.

7. De ruimte van het niet zeker weten maar ergens toch te vertrouwen. Zonder dat je hoeft te weten, te begrijpen, te duiden. En dat je daar mag verblijven, op één of andere manier houvast kunt vinden. Hardop mag zeggen: ik weet het niet. En: ik geloof het wel. Ik zie er naar uit om in het komende seizoen op zoek te gaan naar wat we geloven. Soms zullen we zeggen: 'Nou, ik geloof het wel.' En een andere keer: 'Ik geloof het wél.' Dat kan weleens spannend worden! Ik zie er naar uit dat we samen, ieder met ons eigen verhaal, met eigen beelden, eigen ervaringen, kunnen bouwen aan een ruimhartig geloof. Waarin we niet één waarheid over God gaan zoeken, of tot een eenduidige belijdenis hoeven te komen, maar waarin we, met al onze wijsheid, ervaring, kennis, elkaar kunnen bemoedigen en sterken in ons geloof. Dat we de kracht van gemeenschap van gelovigen mogen ervaren, in het licht van Gods aangezicht.

Kirsten Wuijster en Bert Jan van Haarlem

Jaarthema Eindhovenbreed

Over oude dingen die niet voorbijgaan

Dit artikel is naar aanleiding van de start van de bijeenkomsten rond christelijke geloofsvragen, georganiseerd door Het Kruispunt, Eindhoven-Zuid en Eindhoven Noord – Son.

Deze maand is het thema: de schepping, het kwaad en het lijden. Het eerste thema is in september aan bod geweest, de vraag was: hoe kun je de Bijbel lezen?

Er zijn oude dingen die voorbijgaan zoals dat mensen hun hoed afnemen als er een dominee voorbijkomt of dat er een Elfstedentocht komt of dat de minister-president van Nederland een man is.

Maar er zijn ook oude dingen die blijven, die hun waarde blijven behouden. Ik bedoel die oude, zeer oude – toch minimaal zo'n tweeduizend jaar – verhalen van de Bijbel.

God is er gewoon

Waarom zou je die nog willen lezen of horen voorlezen?

Ik noem vijf redenen waarom. Dat zijn mijn redenen. Misschien heeft de lezer er nog wel redenen aan toe te voegen – die hoor ik graag. Misschien denkt de lezer bij zichzelf: dat is toch geen goede reden, vaders – dat hoor ik ook graag!

De eerste: die oude verhalen gaan over mensen en God. En God is er gewoon, zoals er gewoon (nou ja) zuurstof in de lucht zit om te ademen. Zoals de zon op je huid schijnt en je verwarmt, zo is God er. Zoals het bloed dat door mijn aderen stroomt, zoals een rots in de branding van het leven. Zo is God er. Die verhalen zetten je aan het denken over God en jezelf.

De tweede: die oude verhalen geven verdieping. Het leven is meer dan alleen het materiële, het leven is niet zo plat als een dubbeltje (dat ook al niet meer bestaat).

Het leven van een mens is meer dan werken, eten, slapen – werken, eten, slapen en tussendoor seks om de soort voort te zetten. Een mens kan van binnen groeien in zijn leven. Een mens kan een geestelijke weg gaan, met Jezus als leidman. Die Jezus uit die oude verhalen komt dan ineens tot leven.

De derde: die verhalen uit 'Gods oude plakboek' (gestolen / geleende term, dus niet zelf bedacht maar wel treffend) geven je een oriëntatie in het leven. Ze leren je (nou ja, in ieder geval mij) dat het in het leven niet alleen gaat om ik-ik-ik. Er is iets groters, dat je het Koninkrijk van God kan noemen. Dat gaat om mij en ook om de anderen. Het brengt een balans tussen liefde voor mijzelf en liefde voor de ander. Het geeft uitzicht op leven in overvloed: niet alleen ik op een tropisch verweneiland (all you can eat, all you can get), maar leven in overvloed voor allen. De vierde: die oude verhalen zetten mij op m'n nummer. Ze laten mij nadenken over de vraag of ik nu een rijke man ben of een arme Lazarus, een dwaas of een wijs meisje. Ze nemen mij mee in het verhaal over Jona die op de vlucht gaat, en als ik dan langzaam maar zeker een hekel aan die profeet begin te krijgen, komt als een boemerang de vraag: ben jij eigenlijk niet net zo kleinzielig als die Jona?

Die oude verhalen zetten mij op mijn nummer

De vijfde: die oude verhalen die zeggen overal tegen mij (en ook tegen jou, luister maar!): jij mag er zijn! Voor de belasting ben ik een mopperende of blijmoedige afdrager, voor de reclame ben ik een bankrekeningnummer, voor de overheid ben ik een sofinummer. Kan het hun wat schelen of ik er ben of niet. Ik ben inwisselbaar voor een ander.

Voor mijn geliefde ben ik niet inwisselbaar (mag ik hopen, want nogal eens iemand loopt tegen andere ervaringen aan). In ieder geval ben ik voor God niet inwisselbaar, God noemt mij bij mijn

naam:

(vul hier je naam in),
jij mag er zijn!

Daarom denk ik dat die oude verhalen van de Bijbel horen tot de dingen die niet voorbijgaan.

Tjalling Huisman

Onrustige Tijden

De zomerperiode is nu ongeveer voorbij, ook al is het op het moment dat ik dit stukje schrijf nog meer dan 30 graden in Eindhoven. Maar als u dit leest is het oktober en zal de herfst begonnen zijn met de wind en regen die erbij hoort. Als we kijken naar de toestand in de wereld en in Nederland hebben we ook te maken met onrustige tijden.

We hebben nog steeds te maken met de oorlog in de Oekraïne en alle ellende die daarbij hoort maar ook verder is de wereld onrustig. Steeds meer vluchtelingen en andere migranten trachten hun weg te vinden naar Europa om veiligheid en meer welvaart te vinden. Dat schept steeds meer problemen, ook in Nederland waar vanwege het huizentekort en de vluchtelingen uit de Oekraïne nauwelijks goed onderdak voor deze mensen te vinden is. Gelukkig is het deze zomer niet nodig geweest om mensen buiten te laten slapen.

In Nederland hebben we ook te maken met andere onrust. De regering is in juni gevallen en

er komen verkiezingen aan. Het gevolg is dat alle partijen hun eigen gelijk trachten te krijgen om zo stemmen te winnen en niet meer samenwerken om de problemen in ons land op te lossen, zoals het huizentekort, de toenemende armoede en de klimaatcrisis. Terwijl de besluitvorming dus op een laag pitje staat gaan allerlei actiegroepen de straat op om hun punt te maken. Dit alles schept grote onrust onder de mensen, die niet weten wat het effect ervan op hun levens zal zijn.

Al kan de kerk niet veel doen om de onrust te doen afnemen, behalve natuurlijk het goede werk van de diaconie, kan het wel een rustpunt geven aan onze kerkleden. Ook al is er veel onrust en onrecht in de wereld om ons heen, de boodschap van het evangelie blijft hetzelfde. Het blijft fijn om de goede boodschap te horen en de wens van vrede voor alle mensen. De kerk kan zelf niet voor vrede en rust zorgen maar de leden van de kerk kunnen wel door deze boodschap zich inzetten voor vrede en rust. Al is het klein wat we met zijn allen doen, het helpt zeker.

Binnen de Protestantse Gemeente Eindhoven zijn we dit kerkelijk jaar begonnen met onder andere een nieuw jaarthema 'Ik geloof het wel'. Over dit jaarthema zullen dit jaar een zestal gespreksavonden gehouden worden. Informatie vindt u in een boekje dat beschikbaar is in uw kerk en ook op de website. Dit is dan de nieuwe website die begin september in gebruik is genomen. De website is bereikbaar onder het vertrouwde adres www.pkn-eindhoven.nl, maar heeft wel een nieuw uiterlijk. Mocht u nog opmerkingen over de nieuwe website hebben dan kunt u deze doorsturen aan het adres van de AK-scriba. Verder zal de werkgroep die gaat kijken naar de toekomst van de kerk, aan de slag gaan. Tijdens de gemeenteavond in november zal ik u de stand van zaken hiervan laten weten. Ik wens u alvast een mooi kerkelijk jaar.

*Henk Grootjans,
voorzitter Algemene Kerkenraad*

Bijbels Bijbellezen 11: Vier pijlers

Nadat we de vorige keer al twee van de vier pijlers (kort) hebben besproken, **Namen en Debariem** (woorden/daden/verhalen daarover/geschiedenis) blijven er nog twee over.

3. de dag. In toneeltermen maar weer: de eenheid van tijd. Ook hier had de kerk veel meer op het Bijbels jargon moeten leunen dan op het Griekse. Het woord dat we geadopteerd hebben is *chronos*, dat we kennen uit chronometer en zo. Dat is een abstractie, een ding op zich. Vadertje tijd, tijd die voorbij gaat in een eindeloze stroom. Dat zat ook in onze (Hervormde) gezangen. Bundel 1938, bijvoorbeeld gezang 293: 5: 'De tijd draagt alle mensen voort op zijn gestage stroom' en natuurlijk ook gezang 392: 'Uren, dagen, maanden, jaren vliegen als een schaduw heen.' Dit is Grieks-religieuze (en dus HEIDENSE) weemoed. En totaal onbijbels.

De Bijbel heeft als tijd van leven de DAGEN. Elke dag is er één en die komt niet terug, het is al-tijd nu of nooit. Elke dag is een leven op zichzelf, elke dag is er het wonder van de nieuwe dag (of niet meer!), elke nacht is als de dood, waaruit je opstaat tot een nieuw leven, een nieuwe dag.

Een kat heeft, zeggen ze negen levens, de mens zoveel levens als hij/zij dagen heeft. Elke dag niet alleen een nieuw leven, maar ook een nieuwe kans, je falen van de vorige dag mag worden begraven in de dood van de nacht, je staat als in een nieuwe geboorte op en hoeft niet een steeds langer verleden van mislukking met je mee te slepen. Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad en laat de zon niet onder gaan over je toorn, zegt de Schrift. De tijd is dus de menselijke maat van de tijd. We gaan nog Genesis 1 aan de orde stellen, waar dit alles al wordt klaargezet als **eerste**: geen zee van tijd waarin je verzuipen zal, maar de DAG.

Ik weet niet hoe het nu is, maar toen ik jaren geleden in Eindhoven kwam, stond ik op het preekrooster voor de oudejaarsdienst. Ik dacht, mooi, ik hoef het maar één keer goed uit te leggen en ze zullen er mee ophouden. Dus ik preken over de dag en dat de tijd niet voorbijgaat, maar wij: 'wij vlieden heen' (Psalm 90) en dat die oudejaarsweemoed geen enkele Bijbelse grond heeft, maar eigenlijk onversneden heidendom is. Het effect is dat ik sindsdien nooit meer op 31 december op het rooster stond en de oudejaarsdiensten bleven doorgaan, waarschijnlijk nog tot op vandaag!

In de Bijbel is tijd *bevrijde* tijd, leven aan de dood ontruikt. Groter dan de dag kan tijd niet worden. Het heden is doorslaggevend. In het Engels heet het (ongewild wellicht) *Present*, GESCHENK dus. Mooier had ik het niet kunnen zeggen! Ik ben alweer aan mijn taks, dus het vierde grondbegrip zal de volgende keer aan de orde komen.

Wim de Leeuw,
wimdeleeuw@kpnplanet.nl

Jaarthema

Jaarthema Tweede Bijeenkomst – De Schepping, het kwaad en het lijden

Op deze bijeenkomst gaan we het hebben over de schepping. In het eerste scheppingsverhaal uit Genesis 1: 1 – 2: 4 lezen we hoe God de aarde en alles erop en omheen schiep, en dat alles tov was, goed, zeer goed. Maar daarna volgt er nog een scheppingsverhaal. Hierbij wordt de Mens, Adam, geschapen uit stof en levensadem. En later scheidt God Eva. En al vlug lezen we hoe die twee eerste mensen uit het paradijs worden verdreven, omdat ze Gods gebod hebben overtreden.

Graag zien we de wereld zoals in het eerste scheppingsverhaal: dat alles goed en mooi en leefbaar is. Maar we weten dat de realiteit van leven in deze wereld weerbarstig is: er is lijden in

de wereld. Er is kwaad in de wereld. En eigenlijk kunnen we dat maar moeilijk rijmen met hoe we het eigenlijk willen en botst ons verlangen telkens op de realiteit.

Als God de wereld heeft geschapen en het was goed, hoe komt het dan dat er zoveel niet goed is? En hoe moeten we ons nu verhouden tot het lijden in de wereld? Tot het kwaad dat geschiedt? Wat zegt het eigenlijk over God? Gebeurt het door Gods hand? Of is God juist machteloos? Is er een duivel? Zijn er dan twee grote machten? Of moeten we het hele geloof maar overboord gooien? Dat is een conclusie die velen trekken. 'Als God het kwaad toelaat in de wereld, dan wil ik die God niet eren.' Of ze concluderen dat God helemaal niet bestaat.

Hoe zit het met onszelf? Hoe verhouden wij ons tot het lijden dat we tegenkomen in ons leven? Welke vragen stellen we, aan elkaar, aan God? En welke vragen gaan we – haast angstvallig – uit de weg? Op deze jaarthemabijeenkomst gaan we veel vragen stellen, zoeken naar voorlopige antwoorden en vooral: delen in elkaars ervaren, kennis en inzichten. Met een vleugje theologie erbij. Je bent van harte welkom!

Data:

Dinsdag 24 oktober, 20.00 uur, Adventskerk
Donderdag 26 oktober, 14.00 uur, Ontmoetingskerk

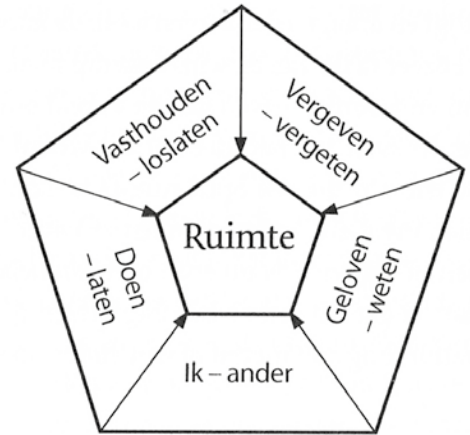
Opgeven kan bij ds. Bert Jan van Haarlem:
bjvanh57@gmail.com of
ds. Kirsten Wuijster: K.Wuijster@gmail.com

Ruimte om te sterven

Van de zestiende-eeuwse filosoof Michel de Montaigne zijn de woorden 'als je hebt geleerd hoe je sterven moet, heb je afgeleerd slaaf te zijn.' Carlo Leget is hoogleraar zorghetiek aan de Universiteit voor Humanistiek. Hij heeft veel over sterven nagedacht. In de Middeleeuwen had je de *Ars moriendi*, de kunst van het sterven. In navolging daarvan spreekt Leget liever over 'Ruimte om te sterven'. Zo heet zijn boek dan ook, waarin hij die ruimte beschrijft in vijf levensthema's die bij sterven een rol kunnen spelen. Hij heeft zijn boek geschreven terwijl hij aan het werk was in verpleeghuizen, er staan dus veel voorbeelden in.

De ondertitel van het boek is 'een weg voor zieken, naasten en zorgverleners'. Maar ik zou zeggen dat het boek interessant is voor iedereen die inziet dat sterven bij het leven hoort.

We bespreken het boek van Carlo Leget op de maandagavonden 30 oktober en 6, 13, 20, 27 november in de Ontmoetingskerk. De avonden duren van 20.00 tot 21.30 uur. Vooraf kun je meedoen aan een korte stilteviering, die begint om 19.30 uur. Opgave kan bij ds Tjalling Huisman, 06 15 69 59 19 / tjhuisman27@gmail.com

Bijbelacademie

De verhalen uit het boek Richteren spreken tot de verbeelding. God gebruikt soms merkwaardige figuren en middelen om aan zijn volk bevrijding te schenken. In een tijd waar Israël nog geen koning had en iedereen deed wat juist was in zijn ogen is een gedragspatroon herkenbaar: een heilig volk is op onheilige wegen. Regelmatig! En blijkbaar zonder iets uit de fouten te leren. Met alle gevolgen van dien. Wat kunnen wij leren voor ons geloof en kerkzijn in de 21ste eeuw van fouten die meer dan drieduizend jaar geleden gemaakt werden?

Donderdag 12 oktober

Wij gaan op 12 oktober eerst **Richteren 1** kort

bespreken om het politieke disaster in kaart te brengen om vervolgens over de religieuze dwaasheid van Israël in **Richteren 2** te lezen.

Op donderdag **9 november** (20.00 uur) zullen we in het tweede en laatste deel over Richteren nadenken over *Gods onorthodoxe wijze van redden*. Het schijnt Gods wijze te zijn om dwaze en dwarse personen en middelen te gebruiken voor zijn reddingsacties.

Zondag 29 oktober

Hoofdstuk 3 van de eerste brief van Petrus spreekt over het alledaagse leven van christenen in een niet-christelijke omgeving. Welke gedragscode

voor mannen en vrouwen was in de eerste eeuw in een Grieks-Romeinse cultuur verstandig om het evangelie van Christus geen schade toe te voegen? Het is best spannend de vertaalslag te maken naar onze hedendaagse cultuur.

Wij willen ook kijken naar de moeilijke verzen **18-22** waar onder andere gesproken wordt dat Christus 'naar de geesten gegaan is die gevangen zaten, om dit alles te verkondigen aan hen die ten tijde van Noach weigerden te gehoorzamen, toen God geduldig wachtte en de ark gebouwd werd.'

Werner Gugler

Armoededebat op 9 november

Het SME (Samenwerkingsverband Minima Eindhoven) organiseert op donderdag 9 november een armoededebat.

Locatie: Ergon, Rooijakkersstraat in Eindhoven.

Aanvang is om 19.30 uur en de zaal is open vanaf 19.00 uur.

Aanmelden via e-mail: info@sme-eindhoven.nl

Gast spreker die avond is Ralf Embrechts, directeur van het MOM in Tilburg. Zijn grootste hobby is Quiet 500. Dit is de tegenhanger van de Quote 500. In de Quiet 500 laten mensen met (financiële) problemen zich portretteren en vertellen hun verhaal. Quiet Nederland heeft op diverse plaatsen in Nederland gemeenschappen ('communities') gevormd waarvan men lid kan worden zonder dat men moet aantonen dat men in financiële armoede verkeert leeft.

Uitgangspunt is vertrouwen. Armoede is niet alleen gebrek aan geld, doch kan ook het ontbreken van sociale contacten of het missen van mogelijkheden zijn. Quiet verzacht

QUIET

armoede en versterkt mensen. Samen met lokale sponsors zorgen de Quiet Communities met gratis producten, diensten en verwennerijen voor geluksmomentjes voor mensen in armoedesituaties. Dat heeft een positieve impact op het leven van de leden van Quiet en hun gezinnen. Ze komen uit hun isolement, voelen zich zelfverzekerd, zien hun talenten en krijgen weer zin om zichzelf te ontwikkelen.

Het Samenwerkingsverband Minima Eindhoven bestaat uit mensen die op persoonlijke titel aan

het SME deelnemen, maar wel verbonden zijn aan allerlei organisatie zoals Stichting Ik Wil, Neos, FNV, de Voedselbank, Ouderenbond, Caritas Sint Catharina, KBO, Diaconie van de PGE, de Maranathakerk et cetera.

*Namens het SME,
Wim Wiggers*

Back home project

Stichting Vluchtelingen in de Knel (VidK) is in Eindhoven de uitvoerder van de gemeentelijke Bed, Bad en Brood (en Begeleiding) voorziening (BBBB). In Eindhoven hebben we de voorziening zo ingericht: mensen ontvangen leefgeld met opvang in eigen netwerk of opvang in één van onze opvanghuizen wanneer wij bepalen dat dit noodzakelijk is of wanneer we een cliënt begeleiden bij een juridische procedure.

Als VidK vinden wij dat bed, bad en brood basisvoorzieningen zijn waar elk mens recht op heeft, zoals beschreven in de Universele Verklaring van de Rechten van de mens die door Nederland in 1979 geratificeerd is. Door critici wordt de BBBB-voorziening in Eindhoven echter vaak neergezet als 'drempel' tot vrijwillige terugkeer. Wij ervaren juist het tegendeel. Mensen zijn vanuit een stabiele humane situatie veel beter in staat hun mogelijkheden te overwegen en goed na te denken over een mogelijke terugkeer. Daarbij kunnen wij vanuit de BBBB mensen op onze beurt veel beter begeleiden bij die overweging en terugkeer naar land van herkomst goed voorbereiden mocht dat de keuze zijn.

Een tijdje geleden hebben we een mooie donatie ontvangen en werd aan VidK gevraagd of zij een project hebben waarvoor we het geld konden gebruiken. Wij zagen al lange tijd dat mensen die gevlucht zijn - huis en haard hebben moeten achterlaten, vaak niet weten wat er is gebeurd met familie en vrienden - veel obstakels zien in terugkeer naar eigen land.

Er zijn vragen als: Naar wie kan ik terug? Wie gaat me helpen bij het opnieuw opbouwen van mijn leven? Kan ik werk vinden? Kan ik onderdak vinden? Is het echt veilig om terug te keren?

Dus toen de donatie in beeld kwam wisten we meteen wat we konden doen.

Met het Back home project krijgt een beperkt aantal cliënten van VidK die teruggaan naar land van herkomst, voor één jaar financiële ondersteuning in hun thuisland. Zij krijgen 80 euro per week, zodat ze kunnen voorzien in hun basisbehoeften en daardoor in staat zijn hun leven binnen de verschillende levensgebieden op te bouwen. Op deze manier hopen en verwachten we de cliënten, voor wie terugkeer een optie is, te kunnen motiveren na te denken over terugkeer omdat we hiermee veel

zorgen wegnemen, zodat de stap om terug te keren met veel meer vertrouwen gemaakt kan worden.

Daarnaast neemt het ook het argument van critici van BBBB in Eindhoven weg. Het argument 'mensen blijven in Nederland omdat zij leefgeld blijven ontvangen' gaat dan niet meer op. Mensen blijven in Nederland omdat ze weinig tot geen mogelijkheden zien om hun leven in het thuisland opnieuw vorm te geven in veiligheid en welzijn. Met het Back home project willen we hier op een positieve manier aan bijdragen!

*Manon Brouwers,
VidK*

Slapen

Afgelopen maand was het in onze kerken Startzondag. Dat wekt bij mij altijd dubbele gevoelens op. Aan de ene kant: vaak een leuk spetterend begin van het seizoen, mensen weer ontmoeten. Aan de andere kant een weerzin tegen de naam, die doet mij denken aan een hardloophwedstrijd. Klaar voor de start, rennen maar! Nu vind ik toevallig rennen best wel leuk, maar het hele seizoen rennen? Liever niet!

Toch doe ik dat maar al te vaak. Herkenbaar? Ik lijk op pad uit het verhaal van Kikker en Pad (Arnold Lobel), die zijn pas gezaaide zaadjes de grond uit probeert te praten. Het liefst zou hij ze er uit omhoog trekken. 's Nachts gaat hij bij zijn zaadjes zitten met een paar kaarsen, ze zijn vast bang in het donker. Hij leest de zaadjes een lang verhaal voor, zingt liedjes, maakt muziek voor de zaadjes. Dan valt hij doodop in slaap. Als hij wakker wordt dan zijn er opeens allemaal plantjes uit de grond gekomen.

Ik ben een slechte slaper, vermoedelijk deel ik dat met velen. Zou het christelijk geloof slecht zijn voor je slaap?

Op plaatsen waar mensen geacht worden tot rust te komen zoals sauna's vind je wel Boeddha-beelden, maar nooit een Christusbeeld. Het zou er ook vloeken, maar misschien doet dat Boeddha-beeld dat ook wel. Het christelijke geloof gaat over het werken aan Gods nieuwe wereld, in jezelf en om je

heen. Die valt nooit samen met de bestaande wereld, altijd moet er iets anders.

Altijd ben je onderweg.

En onderweg kom je dan weer wel dat Christusbeeld tegen.

De evangeliën lijken niet zoveel belang te hechten aan goed slapen. *'De vossen hebben hopen en de vogels hebben nesten, maar de Mensenzoon kan zijn hoofd nergens te ruste leggen'*, zegt Jezus tegen iemand die Hem wil volgen (Matteus 8: 20). En als Jezus dan eindelijk in slaap valt, is het in een boot op het water en gaat het stormen (Marcus 5: 38). Het wekt de suggestie dat Hij zo moe is, dat Hij door alles heen slaapt.

Tegen zijn leerlingen zegt Jezus te waken: *'Gelukkig de knechten die de heer bij zijn komst wakend aantreft... ook al komt hij midden in de nacht.'* (Lucas 12 : 37 – 38).

Mag je dan nooit slapen en tot rust komen!

Ook God lijkt niet te slapen. Psalm 121 zegt (vers 4): *'Nee, God sluimert niet, God slaapt niet, de wachter van Israël.'*

Dat is anders dan die god van succes en vruchtbaarheid, Baäl. In het opmerkelijke Elia-verhaal spoort de profeet Elia de priesters van Baäl aan om die God wakker te roepen: *'Misschien slaapt hij en moet u hem wekken.'* (1 Koningen 18: 27). Van Baäl werd inderdaad gedacht dat die een deel van het jaar sliep en dan weer wakker moest worden gemaakt met magische rituelen.

Toch wel fijn dat van de God van Israël wordt gezegd dat Die niet slaapt.

Maar rusten doet de Eeuwige wel, op de zevende dag. Dat de Ene dan zelf rust, geeft wel aan hoe belangrijk Die dat vindt voor ons als schepping. In Diens eigen Beeld is de rust verweven. Wij mensen mogen dan de rustdag helemaal vergeten zijn, de Eeuwige heeft die dag verankerd in Zichzelf.

Ook in de Psalmen komt niet alleen onrust voor, maar ook rust. Prachtig vind ik het slot van Psalm 4: *in vrede leg ik mij neer en meteen slaap ik in, want U Eeuwige laat mij wonen in een vertrouwd en veilig huis.* Met de woorden van die Psalm in je ziel kun je wel in slaap vallen.

Gelukkig staat er over Jezus ook in de evangeliën dat Hij zich zo nu en dan terugtrok op een eenzame plaats. Hij leert dat bovendien aan zijn leerlingen: *'Ga nu mee naar een eenzame plaats om alleen te zijn en een tijdje uit te rusten.'* (Marcus 6: 31).

Ook mooi is Psalm 127 (vers 2): *'Vergeefs is het dat je vroeg opstaat, je laat te ruste legt, je aftobt voor wat brood – de Eeuwige geeft het zijn lieveling in de slaap.'*

Het is belangrijk om af en toe een verhaal aan de plantjes voor te lezen of voor ze te zingen, ze de grond uit te praten. Het is belangrijk om je in te spannen voor Gods nieuwe wereld. Maar als het je gegeven is om eens een goede nacht te maken, dan is dat heel goed voor de groei.

Tjalling Huisman

Evensong

In de Evensong van oktober zullen de gebeden gezongen worden in een zetting van de Engelse componist Paul Ayres. In de Evensong van mei 2023 was de componist zelf aanwezig toen enkelen van zijn werken door de Capella werden gezongen, waaronder een wereldpremière van een aan de capella opgedragen Magnificat en Nunc Dimittis.

De psalm wordt ook in deze Evensong gezongen op een chant van Ton Meijer, oud-lid van de Capella. Van zijn hand verscheen een bundel

Chants bij de Psalmen, ontleend aan liedzettingen van Claude Goudimel. In de komende tijd zullen we een aantal keren een chant uit deze bundel zingen. Magnificat en Nunc Dimittis, de lofzangen van Maria en Simeon, die een vast onderdeel van de liturgie voor de Evensong zijn, klinken in een zetting van Thomas Weelkes, een tijdgenoot van William Byrd.

Van deze laatste werden vorige maand een Magnificat en Nunc Dimittis gezongen. Beide componisten overleden driehonderd jaar geleden.

Het Anthem, *Come down, O Love divine*, is een werk van Paul Ayres.

De Hymns in deze Evensong: *Come, let us with our Lord arise; Guide me, O thou great Redeemer en King of love my Shepherd is.*

In de herfst, als het kerkelijk jaar ten einde loopt, is één van de thema's het hopen op de toekomst. In de kerken betekent dat uitzien naar het Koninkrijk van God. Ondanks alle vragen en zorgen, ook in en van deze tijd, zal dat een feest zijn. In de lezingen en gebeden komt dat ter sprake. De Evensong is op zondag 15 oktober, 16.00 uur in de Catharinakerk.

Meer dan ooit zijn nieuwe koorleden zeer welkom en ook hard nodig om de evensongs op langere termijn mogelijk te blijven maken. Daarom een uitnodiging aan wie graag Engelse hymns en koormuziek zingt om (een paar keer per jaar) met de Capella mee te zingen. Wie interesse heeft kan het melden bij Bert Jan van Haarlem, tel. 040 2366339, e-mail: bjvanh57@gmail.com

Bert Jan van Haarlem

Ik geloof het wel Jaarthema Eindhovenbreed

Wanneer het werkwoord 'gelooven' opduikt zoek ik, als filosoof, al snel de vergelijking met het werkwoord 'weten'. Hoe verhouden die twee zich tot elkaar? En hoe verhouden geloof en wetenschap zich tot elkaar? Dat werd ook aan mijn zoon Dries gevraagd door zijn middelbare schoolvrienden. Zij schoven aan in de Adventskerkbanken bij zijn doop op zestienjarige leeftijd. "Dries, hoe zit dat nou? Jij bent ontzettend geïnteresseerd in wetenschap, maar je gaat ook naar de kerk. Dat valt toch niet te combineren?" Ik weet niet meer wat zijn antwoord was. Wat ik me wel herinner is dat deze vrienden het toch een indrukwekkende bijeenkomst vonden. Daar gebeurde iets wat zich lastig laat (be)grijpen, maar wat wel heel betekenisvol is. Ziedaar de rolverdeling: de wetenschapper beschrijft de feiten, de gelovige legt er betekenis in.

Hoe dan ook, wanneer je in de titel van deze column (en van het jaarthema) 'gelooven' vervangt door 'weten' merk je bepaalde verschillen op.

"Ik weet het wel", in de varianten 'Nu weet ik het wel' of 'Langzamerhand weet ik het wel', betekent iets anders dan 'ik geloof het wel' ('ik houd het voor gezien'). Het betekent zoiets als: 'je hoeft het me niet verder uit te leggen', " ik heb gehoord wat je zegt, je hoeft het niet langer te herhalen'. Bij 'ik geloof het wel' zit nog een spoor van onzekerheid: je verlaat het stadion omdat je meent te weten hoe de wedstrijd zal eindigen, maar je weet het niet zeker. Het kan zijn dat je er achteraf spijt van krijgt. Er zit ook een vleugje teleurstelling in: ik vind het niet meer boeiend, aantrekkelijk. Bij 'nu weet ik het wel' is de twijfel afwezig. Sterker nog: er spreekt een zekere wrevel uit: 'Hou toch op!' En daarbij is het maar de vraag of de persoon die dit uitroept het echt weet.

Ik geloof niet omdat ik dus niet gelovig ben maar ik denk wel dat er iets anders is, maar daardoor geloof ik datgene wat ik dus denk dat er is.

Johan Cruiff

Hoogstwaarschijnlijk wil hij of zij vooral een einde aan het gesprek maken. Een reactie van de ander in de trant van: 'O dat is fijn om te horen dat je het nu echt beseft. Ik neem aan dat je me er dankbaar voor bent' is waarschijnlijk misplaatst.

Dus je kunt erover twijfelen of er echt iets geweten wordt bij de uitspraak 'nu weet ik het wel', maar er zit wel iets definitiefs, iets zekers in. Zeker weten - dat dit op moet houden, bijvoorbeeld. Bij het licht teleurgestelde 'ik geloof het wel' is dat niet het geval. Je weet het niet zeker. Je verwacht de uitkomst, het verdere verloop te kunnen voorspellen. Wellicht hoop je er iets anders van, maar die hoop geef je bijna op. Of toch niet? Hoop je dat een ander zegt: 'Nee, blijf nog even, het kan nog anders uitpakken!' Zo zit er aan geloof toch altijd iets van hoop vast. Hoop die natuurlijk misplaatst kan blijken te zijn. Maar ook hoop die door het gedrag van anderen weer nieuw leven in geblazen kan worden. "Joh, blijf toch. Je weet het maar nooit!" Of op zijn Brabants: 'Ge wit ut oit noit nie'.

Erik Boers

Halt

Midden op het terrein van de Grote Beek staat de Kapel. Die Kapel staat er al sinds 1918, het jaar waarin de toenmalige Rijks Psychiatrische Inrichting, nu GGzE, haar deuren opende. Omdat het de eerste psychiatrische instelling was die niet was verbonden aan een religieuze instelling, werd de Grote Beek een plek waar mensen van heel verschillende achtergrond - katholiek, protestant of anderszins - terecht konden. Zodoende is de Kapel zelf ook altijd een plek geweest waar iedereen welkom is - wat je ook gelooft, of niet gelooft, en hoe je ook denkt.

De Kapel is elke ochtend open, behalve op zaterdag. Vrijwel elke dag staat dus de deur open voor wie ook maar langskomt. Je kunt er een kaars aansteken, bidden, iets schrijven in het schatboek voor de ziel, even rondlopen om alles te zien, even praten met de gastvrouw of gastheer, even samen zitten om je hart te luchten.

Maar het belangrijkste voor bijna iedereen is de stilte. De Kapel is een plek waar je stil mag zijn en stil mag staan. Er hoeft even helemaal niets.

Je hoeft niks te zeggen, niks te doen - en juist dan kan het gebeuren dat je weer ergens komt: '...maak hier een pas op de pleisterplaats van je ziel...'

Een aantal jaar geleden zei zuster Clara, jarenlang vaste bezoeker van de Kapel het zo: 'De stilte - dat is het allerbelangrijkste. In die stilte kunnen de woorden die worden gezegd echt tot mij doordringen. In de stilte kan ik de ander ontmoeten en kom ik in mijn binnenste. En in de stilte ontmoet ik God.'

Alice Bremmer,
geestelijk verzorger GGzE

De Kapel is open van maandag - vrijdag tussen 11.00-12.00u. De zondagse, oecumenische vieringen beginnen om 10.30u. Iedere dinsdagmiddag is er in lunchpauzetijd, van 12.30 - 12.50u, een moment voor meditatie. Van harte welkom!

Halt

ga niet verder
maak hier een pas
op de plaats
of twee

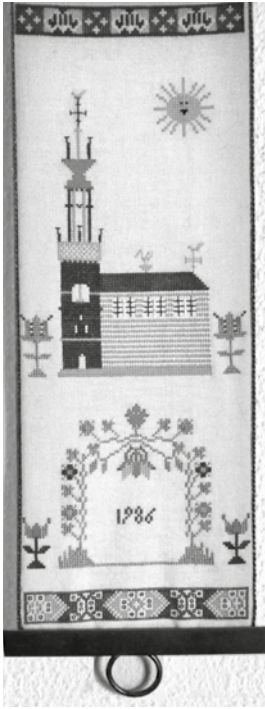
een pas op de plaats
waar sta je
een pas op de plaats
wat let je

ga niet verder
maak hier een pas
op de pleisterplaats
van je ziel

een pas op de plaats
als diepste sprong

Monica Boschman

Schellekoord

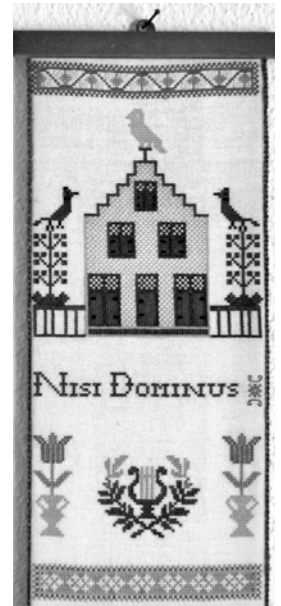

Bij mij in de gang hangt een schellekoord. Ik borduurde het in 1986 om met beelden mijn leven te illustreren. Bovenaan staat een huis met de tekst Nisi Dominus.

Enkele jaren eerder had ik in een platenzaak muziek gehoord, die me geraakt had. Het bleek het Nisi Dominus van Vivaldi te zijn. Was het een geheime boodschap? Nisi Dominus betekent: 'Als niet de Heer' en is het begin van psalm 127. In een oude Bijbelvertaling las ik: 'Zoo de Heere het huis niet bouwt, te vergeefs arbeiden deszelfs bouwlieden daaraan'. Wat kon het voor mij betekenen? Was ik goed bezig met mijn leven? Gelukkig was ik niet. Ik besloot weer naar kerk te gaan en het was anders dan vroeger, toen het 'moest'. Nu had ik zelf gekozen.

Ik vond het bijpassende beeld in een boek met merklapmotieven. Het huis komt van een merklap uit 1802. Er zitten drie vogels. De Middeleeuwen beschouwden ze als engelen, omdat ze naar de hemel konden vliegen, zoals iemand me eens vertelde. Natuurlijk moest er ook een kerk bij van een merklap uit 1670. Wat was het heerlijk om die te borduren. Nadat ik er voor onszelf en onze kinderen motieven bij had geborduurd en een lier voor de muziek, was het schellekoord bijna klaar. Ik kon er haast niet mee ophouden en zag dat er ruimte was naast de kerk. Daar paste een vrolijke zon!

Tineke Tjoelker

Een dag in 't Hemeltje

De titel boven dit stukje geeft kort de opzet weer: het beschrijven van een dag in Diaconaal Inloophuis 't Hemeltje. Je kunt zo'n dag opdelen in 3 delen: de ochtend, de middag (wanneer we open zijn) en de afsluiting.

In de ochtend wordt veel voorbereidend werk gedaan. Er komt nog wel wat kijken voordat het huis opengaat. Zijn alle vrijwilligers beschikbaar die ingepland staan of moet er nog vervanging gezocht worden? De toiletten en de douches moeten schoonmaakt worden en dat is een klus die iedere dag moet gebeuren bij zoveel gasten die binnen komen. De was moet in de wasmachine en daarna in de droger. Misschien wil later iemand de was nog wel even opvouwen. Onze kokers (vrijwilligers) beginnen aan het koken van een maaltijd voor 60 tot 70 gasten. Een hele klus: snijden, bakken, koken en dan alles mengen en in schalen in de oven zetten om warm te houden. De oven staat boordevol. En als er niet gekookt wordt door onze kookvrijwilligers dan start één van de medewerkers met het koken van twee grote pannen soep. Tegen half 11/11 uur komen de eerste vrijwilligers: zij beginnen met het smeren van wel acht tot tien broden en beleggen die met kaas of vleeswaren.

Ondertussen wordt alles klaargezet: koffiekopjes, bestek, koffie/thee, limonade. De stoelen worden bij de tafels geplaatst. Kortom tegen 12 uur zijn de voorbereidingen gedaan en is de taakverdeling afgesproken. Stipt 12 uur gaan we open. De eerste gasten die buiten al staan te wachten, komen binnen. Zij krijgen van de vrijwilligers een kopje koffie of thee en na een kwartiertje beginnen we met het opscheppen van het eten of met het uitdelen van soep en brood. En als de huiskamer vol zit, is dat behoorlijk doorwerken. Ondertussen hebben de eerste gasten zich al gemeld met de vraag of ze kunnen douchen. Ze komen op een lijst te staan en in volgorde van binnenkomst worden ze geroepen om te gaan douchen. Met een handdoek en douchemunt gaan ze naar boven. Soms vragen ze nog om ondergoed en sokken, die kunnen we geven als we ze hebben. Andere gasten vragen om hun kleding te wassen. Zo'n eerste uur na de opening kan hectisch zijn met al die vragen. Daarna wordt het rustiger en vanaf half 2 mogen de gasten vragen om een 2e kop soep/bordje eten. We willen eerst iedereen wat te eten hebben gegeven voordat men een tweede bord mag. Dan is er ook meer rust om als vrijwilliger een gesprek aan te gaan met de gasten om te vragen hoe het gaat.

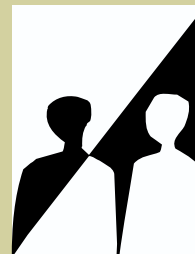
Om 3 uur gaan we sluiten. Alles wordt opgeruimd en schoongemaakt. De gasten vertrekken weer en moeten helaas vaak gewoon weer de straat op. Na afloop bespreken we de middag samen als team van medewerkers en vrijwilligers en dan gaat ieder weer naar huis. De medewerkers werken alles nog even bij en vertrekken als laatsten. De deur gaat weer op slot. Morgen is er weer een nieuwe dag. Dan staan alle vrijwilligers en medewerkers weer klaar voor onze gasten.

En vrijwilligers zijn hard nodig want zonder hen kunnen we niet open. Misschien is dit daarom wel iets voor u, we zijn altijd op zoek naar nieuwe mensen die het werk in onze huiskamer willen ondersteunen of die voor onze gasten willen koken. Voor meer informatie en aanmelding verwijs ik naar onze coördinator Nancy:
(coördinator@inloophuishemeltje.nl)
U bent van harte welkom.

Jeannet Venekamp,
vrijwilliger relatiebeheer
Inloophuis 'tHemeltjexx

Open Huis Sint Cathrien
dinsdag t/m vrijdag van 10.30 uur tot 13.30 uur
in de Catharinakerk, Begijnenhof 2;
op zaterdag van 12.00 uur tot 13.00 uur
in de Petruskerk, Kloosterdreef 31.
(12.15 – 12.45 uur meditatieve oecumenische viering)
broodmaaltijd om 12.45 uur
tel. 2569124; www.openhuiscathrien.nl
IBAN NL75TRIO0198481446

Inloophuis 't Hemeltje
Hemelrijken 117
zondag t/m donderdag 12.00 - 15.00 uur
tel. 2468785
IBAN NL42INGB0006870550
www.inloophuishemeltje.nl

JOHANNESGEMEENTE

Johanneskerk, Mercuriuslaan 1bT 2435248
Wijkredactie, De Pannelaan 6 T 2912214
E-mail: redactie-woensel@pkn-eindhoven.nl
Koster: mw. M. Anpong T 2424870

Kerk in Son, Zandstraat 26, Son
Kerkbeheer: dhr. P. Greijdanus T 06 19546912
E-mail: kerkbeheerson@gmail.com

VIERINGEN

Zondag 1 oktober, de achttiende zondag na Pinksteren

Ezechiël 18: 1-4, 25-32 en Mattheüs 21: 23-32
 In de woorden van de profeet klinkt een indringende oproep tot inkeer. In het evangelie horen we een uitnodiging om de wil van de Vader te doen. Weerbarstige woorden over leven en sterven vragen naar de (vol)macht van Jezus. De eerste zondag van oktober is de zondag van 'Kerk en Israël'. Dan klinken altijd scherpe vragen aan de kerken. Hoe staan zij, hoe staan wij tegenover die andere, eerdere gestalten van het volk van de Eeuwige? Wij vieren de maaitijd van de Heer.

Zondag 8 oktober

Deze zondag lezen we Jesaja 5: 1-7 en Mattheüs 21: 33-43. Het zijn beide lezingen vol verwachting en verwijt, teleurstelling en vermaning. Teksten waarmee we onze weg gaan zoeken deze ochtend.

Zondag 15 oktober, de twintigste zondag na Pinksteren

Jesaja 25: 1-9 en Mattheüs 22: 1-14
 Het Koninkrijk van God is als een feestmaal, een bruiloftsmaal. Er wordt gevierd en mensen mogen vrolijk zijn. Er is overvloed. De vraag is of mensen de uitnodiging voor het feest willen aannemen, of zij voorbereid zijn op en rekening hebben gehouden met het feest dat komt.

Zondag 29 oktober, de tweeëntwintigste zondag na Pinksteren

Deuteronomium 6: 1-9 en Mattheüs 22: 34-46
 Farizeeën stellen een vraag aan Jezus. Het is een vraag met bijbedoelingen en geen poging tot een eerlijk en open gesprek. Er wordt gevraagd wat de belangrijkste van de geboden is.

VANUIT DE GEMEENTE

Gespreksgroep Rafaël

Op woensdag 11 oktober komt de gespreksgroep Rafaël weer bij elkaar, om 20.00 uur in de Johanneskerk. Deze groep is bedoeld voor de leeftijdsgroep van achttien tot ongeveer dertig jaar. We bespreken elke keer een ander onderwerp. Soms gaat het over geloof, soms over maatschappelijke onderwerpen.

En we wisselen veel uit, over wat ons bezighoudt. Het is een fijne groep mensen en je bent welkom om mee te doen! Om je aan te melden, of voor meer informatie, kan je mailen met Kirsten Wuijster: k.wuijster@gmail.com.

Koffie Inloop

Iedere donderdagochtend is er in de hal een koffie- inloop, van 10 - 12 uur (m.u.v. christelijke en algemene feestdagen).

Ook mensen uit St Oedenrode, Son en Breugel zijn meer dan welkom, het is een leuke gelegenheid om nader kennis te maken.

De kerk is ook voor niet-gemeenteleden open, dus vraag gerust uw burens of andere belangstellenden mee.

U hoeft zich hiervoor niet van te voren op te geven. We hopen u eens te zien!

Namens de gastheren en -vrouwen, Janneke van Wijk, Chiel en Gonny van der Pijl.

Vrijgesteld van het dienstwerk

Van 14 tot 23 oktober ben ik vrijgesteld van het dienstwerk. Voor dringende zaken kunt u contact opnemen met ds. Bert Jan van Haarlem of met de scriba, Annette Buitenhuis.

Kirsten Wuijster

WIE ONS ZIJN VOORGEGAAN

Op 13 juni is Co Bedet overleden. Hij groeide op als enig kind, en zijn jeugd werd getekend en ingekleurd door de chronische ziekte van zijn moeder.

Al jong leerde hij Riet kennen, de liefde van zijn leven, zij zijn bijna 70 jaar samen geweest. Op 18 augustus zouden zij hun 63 jaar huwelijk vieren. Zij kregen een dochter en een kleindochter. Zorgen en ziektes zijn hen niet bespaard gebleven.

Toen hij hoorde dat hij niet lang meer te leven had, heeft hij dat zonder vragen te stellen aanvaard. Steeds opnieuw herhaalde hij het: "Ik heb een prachtig leven gehad". Ondanks allerlei ongemakken in de laatste weken van zijn leven klaagde hij nooit. Hij was blij met alle aandacht, met kaarten en bloemen. Bovenal genoot hij van de vele bezoeken van familie en vrienden, van het samen herinneringen ophalen en terugkijken op het leven, op de vriendschappen. Daarna bedankte hij hen voor de vriendschap en nam hij heel bewust afscheid.

Co is altijd een mensen-mens geweest, tot op de laatste dag; altijd in voor een gezellig praatje en altijd bereid om te helpen.

Jarenlang heeft Co op het kerkelijk bureau in Eindhoven onderhoud en waar nodig reparaties uitgevoerd van de daar aanwezige kantoormachines. Voor intreding van de digitalisering verzorgde hij, samen met o.a. Ben ter Horst, de productie van de wijkberichten. Tot het moment dat het door corona niet meer mogelijk was om naar de kerk te

gaan, was Co een trouwe bezoeker van zowel de kerkdiensten als activiteiten door de week. De kerkdiensten bleef hij samen met Riet online trouw volgen, zo bleef de betrokkenheid. Dankbaar voor alles wat het leven hem geboden heeft, is Co rustig en in groot vertrouwen in de vroege ochtend van 13 juni overleden.

Anneke Nieuwenhuizen

Op 25 juni is Mirjam Thomsen overleden. Rum een maand daarvoor vierde ze in de Vonderhof haar 86e verjaardag. Lange tijd woonde ze Cliostraat 193. Ze was een vertrouwd gezicht in de Johanneskerk. Ze gaf kleur aan de betekenis van Amnesty International en was lector en collectant.

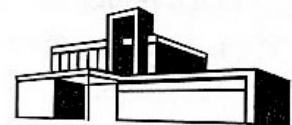
Mirjam wilde dat bij haar uitvaart Exodus 2 vers 1-10 gelezen zou worden. Het verhaal van Mirjam die een rol speelt bij de redding van haar broertje die later Mozes genoemd zal worden. Ze voelde zich verbonden met vrouwen die burgerlijke ongehoorzaamheid niet schuwen en zo een verschil maken. Het belangrijkste is dat 'nee' gezegd en gedaan wordt tegen onrecht.

Al 25 jaar was ze bevriend met Yildiz. Mirjam werd door haar ervaren als een moeder en door haar kinderen als oma.

Op vrijdag 30 juni namen we van haar afscheid in de Johanneskerk. Het was bijzonder om dat met Yildiz en haar familie en vrienden, samen met de mensen uit de Johannesgemeente en haar andere familie en vrienden te doen.

Ze wilde ons ook een bijzondere zegen meegeven. 'Moge God je zegenen met genoeg dwaasheid om te geloven dat jij een verschil kan maken in deze wereld, opdat jij kan doen wat anderen voor onmogelijk houden om rechtvaardigheid en vriendelijkheid te brengen voor allen.'

Berthilde van der Zwaag en Gideon van Dam

WIJGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Ontmoetingskerk, Meerkollaan 3 T 2437651
Wijkredactie, Diepmeerven 26 T 2122563
E-mail: zuid.wijkredactie@pkn-eindhoven.nl
Kerkbeheer: dhr. V. Valstar T 06-19036008

Bezinning en Groei; programma komend jaar

Er liggen een paar boekjes klaar met een aanbod voor gesprekken en gespreksgroepen. Vanuit de gezamenlijke protestantse kerken van Eindhoven en Son is er een aantal gespreksavonden en -middagen onder de titel 'Ik geloof het wel'. Grote geloofswaarden komen daar ter sprake, samen proberen we uit te zoeken welke waarde ze voor ons in deze tijd hebben.

Elk thema wordt zowel op een middagbijeenkomst als op een avondbijeenkomst besproken. Daarbij gaan we van kerk naar kerk. De eerste twee bijeenkomsten zijn in september geweest. De volgende twee zijn op dinsdag 24 oktober om 20.00 uur in de Adventskerk en op donderdag 26 oktober om 14.00 uur in de Ontmoetingskerk. Beide keren wordt hetzelfde besproken, je kunt dus een keuze maken voor de middag of de avond. Het thema in oktober is De schepping, het kwaad en het lijden. Het andere boekje bevat de gespreksgroepen en activiteiten vanuit de Ontmoetingskerk, maar iedereen is natuurlijk welkom om daar aan mee te doen. Eind oktober (maandagavond 30) begint de bespreking van een boek van Carlo Leget, Ruimte om te sterven. In het algemene deel van dit Kerkblad vind je een aankondiging van deze gespreksgroep.

VIERINGEN

Stiltegebed

Vanaf 18 september is er iedere maandagavond een kort avondgebed met veel stilte in de nieuwe Kleine Vieringen Ruimte. Het stiltegebed begint om 19.30 en duurt ongeveer twintig minuten. Het zal niet plaatsvinden in de schoolvakanties, en ook niet in de Adventstijd en de Veertigdagentijd – dan zijn er op zondagavond vespers die de liturgiewerkgroep organiseert. Het stiltegebed op maandagavond is een experiment, dat we in ieder geval een aantal maanden gaan uitproberen.

Zondag 1 oktober

Vandaag neemt Antje Dekker afscheid als diaken, fijn dat ze zoveel jaren in de diaconie actief is geweest! Volgende week zondag is er afscheid en bevestiging van andere ambtsdragers. Vandaag vieren we een dienst van Schrift en Tafel, waarin de cantorij zingt onder leiding van Marja Bottenberg. Het is Israëlzondag.

Zondag 8 oktober

We vieren de bevestiging van Johan Smit als ouderling en Marieke Visser als diaken, en ook vandaag nemen we weer afscheid van ambtsdragers. Na een lange periode als diaken stopt Leo Steinhauer.

Zondag 15 oktober

Onze voorganger is ds. Chris Mondt, gemeentelid en emeritus predikant.

Zondag 22 oktober

Straatpastor Rob Kosterman is weer in ons midden, we vieren daarmee automatisch oecumenisch.

Zondag 29 oktober

In de dienst vandaag zal Klein Vocaal - Astrid Klomp, Karin en Erik Kaashoek, Reinier Post – een aantal delen zingen uit het requiem van Tomás Luis de Victoria (1548-1611). We lezen uit Openbaringen 7, het

visioen van Johannes over de onafzienbare menigte voor de troon en voor het lam.

Zondag 5 november, Gedachteniszondag

Vandaag noemen we de namen van hen uit onze gemeente die het afgelopen jaar zijn overleden. En we denken aan ieder die we in ons hart meedragen, die 'uit de tijd gekomen' is; nog maar kort geleden of al jaren terug. Ter nagedachtenis steken we kaarsen aan.

UIT DE WIJKGEMEENTE

Huiskamergesprekken

De Huiskamergesprekken beginnen deze maand. Het thema is muziek. Als je geen papieren of digitale uitnodiging hebt en je wilt graag meedoen, mail of bel dan even met Nettie Trapman: nettie.trapman@chello.nl / 040 2122482

Achttienplus gespreksgroep

Dit jaar gaan we verder met het bezoeken van kerken en andere Godshuizen. Elk bezoek bespreken we na met de voorganger. Wat we daarna gaan doen met alles wat we hebben meegenomen van de bezoeken en gesprekken, dat is nog niet bekend als ik dit stukje schrijf. Als je een keer mee wilt op bezoek, neem even contact op met ds. Tjalling: tjhuisman27@gmail.com / 06 15 69 59 19.

Bijbelgroep

De volgende keer van de Bijbelgroep is op zondagavond 8 oktober. We bespreken weer een Bijbelgedeelte en voeren naar aanleiding daarvan gesprekken over alles wat daarbij opkomt. Als je een keer mee wilt doen om de sfeer te proeven, welkom. Info bij ds. Tjalling Huisman: tjhuisman27@gmail.com / 06 15 69 59 19.

Gespreksgroep 35 tot ongeveer 55 jaar

We zijn net - eind september - op twee avonden samen gekomen in twee huiskamers. Daar hebben we besloten wat we de komende maanden gaan doen. Wil je meedoen, neem contact op met Tjalling Huisman.

Vakantie

Van 14 tot en met 21 oktober heb ik een week vakantie. Als er iets is kunt u / kun je een beroep doen op collega Lieuwe Wijbenga of iemand anders van het pastorale team.

*Hartelijke groeten,
Tjalling Huisman*

Vrijwilliger werving huurders Ontmoetingskerk gezocht

Wij maken als wijkgemeente op zondag en door de week dankbaar gebruik van ons mooie kerkgebouw, maar zoals u waarschijnlijk weet wordt de kerk ook verhuurd aan andere gebruikers. Dat is fijn want zo wordt het gebouw beter gebruikt en bieden we anderen een onderdak voor een redelijke prijs.

Daarnaast zijn de huurinkomsten een welkome en belangrijke inkomstenbron, noodzakelijk om onze begroting in balans te houden te houden. Dat we kunnen verhuren is te danken aan de inzet van vele vrijwilligers, allereerst onze beheerder Vincent Valstar die zorg draagt voor het onderhouden van de contacten met de huurders, het maken van (prijs) afspraken en de contractuele aspecten.

Gedurende de corona-pandemie was verhuur uiteraard niet mogelijk en hebben we sommige huurders zien vertrekken. Daarna zijn we gaan verbouwen en moesten we regelmatig "nee" verkopen bij nieuwe verzoeken. We verhuren daardoor op dit moment een stuk minder dan in 2019, en zolang we verbouwen is meer ook niet goed mogelijk.

Binnenkort is de verbouwing voorbij en is ons gebouw geschikter dan ooit voor verhuur, bijvoorbeeld met de nieuwe pantry speciaal voor gebruik door huurders. Het zou mooi zijn als ons kerkgebouw dan weer zoveel mogelijk benut wordt, door de week en in het weekend. Wie zou Vincent de komende maanden willen helpen om nieuwe huurders te vinden? We denken aan het maken van publiciteit, het zorgen dat we op de juiste lijstjes komen te staan, etc. We denken dat dit een tijdelijke klus is. Het zou Vincent en onze wijk enorm helpen.

Aanmelden of nadere informatie bij één van de kerkrentmeesters Wouter Leibbrandt, Tjerk Spanjer, Ton Bakker of bij Vincent zelf.

Stoppen en doorgaan

Op zondag 1 oktober neem ik na 6 jaar afscheid als diaken. Ik heb (bijna) altijd met veel plezier mijn werk als diaken kunnen doen en heb me daarin altijd gedragen gevoeld door gemeenteleden, mijn collega-diakenen en de kerkenraad. Daarvoor dank ik iedereen van harte!

Gelukkig zijn er, naast de officiële diakenen, veel gemeenteleden diaconaal actief op velerlei manieren. Zo ga ik nu dus ook door. Met betrokkenheid bij de projecten in Moldavië en bijvoorbeeld ook bij het werkvloerproject voor jonge vluchtelingen zonder papieren. Met elkaar dragen we zo bij aan gerechtigheid en hoop in onze gemeente, in onze stad en in onze wereld.

Antje Dekker

Kennismaking met Lieuwe Wijbenga, kerkelijk werker

Zondag 27 augustus is Lieuwe Wijbenga bevestigd als ouderling-kerkelijk werker in onze gemeente. Per 1 september is Lieuwe als kerkelijk werker begonnen in onze wijkgemeente. Hij is dan voor 50% verbonden aan de gemeente Veldhoven, en voor 50% aan Eindhoven-Zuid. Lieuwe's voornaamste taak is het pastoraat. Dat betekent dat hij ook mee zal doen aan de Huiskamergesprekken en de Instuif. En in de loop van de – hopelijk – komende jaren zullen er zo wel meer dingen op zijn weg komen. In eerste instantie hebben Tjalling en Lieuwe de taken zo verdeeld dat Lieuwe als eerste verantwoordelijk

is voor Tongelre en Stratum, en Tjalling voor Strijp, Gestel en Meerhoven.

Lieuwe Wijbenga

LUTHERSE GEMEENTE

Kerkdiensten in Dommelhofstraat 1a
Wijkredactie, Amerlaan 2 T 2623104
E-mail: redactie@lutherszuidnederland.nl
Website: www.lutherszuidnederland.nl

BERICHTEN UIT ARMENIË

In Snogh heeft Ghuschik weer het jaarlijkse uitje georganiseerd. De kinderen van de derde en vierde klas, negentien in totaal met begeleiding mochten mee op het kamp. Het reisje duurde vier dagen.

Het verhaal van Guschik

"Eerst gingen we naar Oschakan, hier ligt Maschtoz begraven, hij is degene die het Armeense alfabet heeft ontwikkeld.", aldus Guschik. "Onderweg hiernaartoe gingen we naar een Hoofdletter park, waar de kinderen met heel veel plezier Hoofdletter spelletjes speelden. In dit plaatsje bleven we twee dagen en slapen de kinderen bij gastouders met vier à vijf kinderen en één begeleider per huis. Daarna reden we naar Swartnoz, hier is een oude vesting.

De laatste dag waren we in een Armeense kathedraal in Edshmiazinak. Kinderen hebben veel plezier gehad met spelletjes, zang, dans en muziek en ze hebben veel geleerd over de geschiedenis van Armenië. De ouders waren ook enthousiast en blij met dit uitstapje. Heel erg bedankt lieve stichting en sponsors voor deze blije dagen" zo schrijft Guschik.

In de afgelopen periode heb ik van mevrouw Greet Droogendijk maar liefst 61 vrolijk gekleurde truien, een stapel mutsen en sjaals meegekregen voor de Stichting Kinderhulp Armenië in Alkmaar. Daar zullen ze in Snogh weer heel blij mee zijn.

In september gaan Jaap en Renee naar Armenië toe en hopen we weer veel nieuwe informatie te krijgen.

Hartelijk dank voor al uw goede gaven in de afgelopen periode.

Thea Dik

UIT DE WIJKGEMEENTE

Elke dinsdag van 10.00 tot 12.00 uur: 'Dommelbreak', de inloop voor gesprek en gezelligheid in de Dommelhofkerk.

KRUISPUNTGEMEENTE

Adventskerk, Camphuysenstraat 4 T 2520472
Wijkredactie, T 2097623
E-mail: w.gugler@filnetnet.nl
 predikant@kruispuntgemeente.nl
Website: www.kruispuntgemeente.nl
 Kerkbeheer: dhr. T. Poot T 06 53362677
 E-mail: beheerder@kruispuntgemeente.nl

Wat mij beweegt

Zoals u weet zijn wij nog steeds bezig met de nieuwe PGE website. Aan mij werd gevraagd het gedeelte voor de Kruispuntgemeente te bewerken. Het uitgangspunt was dat de website voornamelijk voor nieuwe bezoekers bedoeld is. Dus mensen die op zoek zijn naar een gemeente vanwege een verhuizing of geïnteresseerde die kennis willen maken met de kerk en met het christelijk geloof. Dit is best wel een uitdaging om bijvoorbeeld in de huid te kruipen van iemand die weinig of geen kennis heeft van het christelijk geloof maar die om wat voor reden meer hierover wil weten. Wat heeft hij/zij nodig aan informatie? Welke eerste indruk laten wij bij hem/haar achter als ze voor het eerst op onze website komen? De eerste twee seconden blijken hierbij belangrijk te zijn. Of iemand meteen weg klikt of verder zoekt, waar hangt dit eigenlijk van af?

Voor kerkmensen die met 'het geloof' zijn groot gebracht is het soms zeer moeilijk om zich in iemand te verplaatsen die (nog) niet gelooft. Twee dingen hebben me hierbij zeer geholpen.

Het boek van Lee Strobel, *Wat beweegt onkerkelijke John en Anita?*

Net als Lee Strobel heb ook ik een min of meer onkerkelijke achtergrond gehad en moest mijn weg in het geloof zelf vinden. Toen had ik veel vragen maar wist niet waar ik bruikbare informatie kon vinden. Wat voor veel 'kerkmensen' schijnbaar vanzelfsprekende gegevens zijn, is voor een geïnteresseerde nog lang niet 'normaal'. Wat mij in Strobel's boek geraakt had was de zin: 'Als onkerkelijke John en Anita tot geloof gekomen zijn zullen ze over twee jaar zich moeilijk meer in kunnen leven in een onkerkelijke Bill of Jenny.' Toen ik het boek las verkeerde ik al 15 jaar in kerkelijke kringen. Ik dacht: Hoe groot is mijn schade al op het gebied van religieuze empathie? Ik deed daarom door de jaren heen mijn best om mij telkens weer in te leven in de vragen van mensen die zoekende zijn. In deze houding ben ik in de zomermaanden bezig geweest

artikelen te schrijven voor mensen die antwoord zoeken op vragen rondom het christelijk geloof. Ik heb de hoop dat er iemand net die informatie kan vinden die hem helpt om zijn weg in het geloof (beter) te gaan. Dan was het de moeite waard. Voor mij was het nu al de moeite waard omdat ik opnieuw verrast ben door de grote rijkdom van het evangelie dat wij mogen delen – ook op onze website: www.kruispuntgemeente.nl/vragen

*Met een hartelijke groet,
 Werner Gugler*

Bijbelacademie

Er zijn bijeenkomsten in het kader van de bijbelacademie op donderdag 12 oktober (20.00 uur, Richteren 1) en zondag 29 oktober (19.00 uur, 1 Petrus 3). Meer informatie hierover kunt u vinden in de rubriek Bezinning en Groei elders in dit blad.

Over het Jaarthema gesproken

Bert Jan van Haarlem en Kirsten Wuijster zullen in oktober het tweede onderwerp rondom het Jaarthema 'Ik geloof het wel' verzorgen. Het gaat over De Schepping, het kwade en het lijden. Ze schrijven:

In het scheppingsverhaal lezen we hoe God de aarde schiep, de planten, de dieren en de mensen en dat alles tov was: zeer goed. Maar al vlug lezen we dat Adam en Eva uit het paradijs werden verdreven omdat ze Gods gebod hadden overtreden. Graag zien we de wereld zoals in het scheppingsverhaal: dat alles goed en mooi en leefbaar is. Paradijselijk.

Maar we weten dat de realiteit weerbarstig is: er is lijden en kwaad in de wereld. En eigenlijk kunnen we dat maar moeilijk rijmen met hoe we het zouden willen, en botst ons verlangen telkens op de realiteit. Als God de wereld goed heeft geschapen, hoe komt het dan dat er zoveel niet goed is? En hoe moeten we ons verhouden tot het lijden en het kwaad in de wereld? Wat zegt het eigenlijk over God? God is toch almachtig, of is hij juist machteloos? Is er een duivel? Of doen we er beter aan het hele geloof maar overboord te gooien? Dat is een conclusie die velen trekken. 'Als God het kwaad toelaat in de wereld, dan wil ik die God niet eren.' Of ze concluderen dat God helemaal niet bestaat. Hoe zit het met onszelf? Hoe verhouden wij ons tot het lijden dat we tegenkomen in ons leven? Welke vragen stellen we aan onszelf, elkaar, en God – en welke gaan we uit de weg? Een avond dus met veel vragen waarbij we gaan zoeken naar voorlopige antwoorden en vooral: delen in elkaars ervaren, kennis en inzichten. Met een vleugje theologie erbij.

Deze bijeenkomst vindt plaats op dinsdag 24 oktober om 20.00 uur in de Adventskerk, Camphuysenstraat 4 en op donderdag 26 oktober om 14.00 uur in de Ontmoetingskerk, Meerkollaan 3.

Werner Gugler

Misschien hebben we het allemaal mis...

Zoekend naar verkoeling vinden we een fijn schaduwplekje in het gras. We hebben een mooi en bijzonder weekend. 350 studenten uit heel Nederland zijn dit weekend samengekomen voor een bijbelstudieconferentie. Met het thema 'ademloos' worden we stilgezet bij de hectiek en druk van deze tijd. In ontmoeting met God door gebed, de bijbel en de gesprekken met elkaar mogen we naar onszelf kijken. Het is een warm weekend, dus nu we de dienst nabespreken in een kleine groep gaan we snel weer naar buiten. In ons reflectiegroepjes ontmoet ik een student die 'tijdelijk' in een rolstoel terecht is gekomen. Maar tijdelijk is al een flinke tijd, en ze heeft haar studie er door moeten stoppen in de hoop deze in de toekomst wel weer te kunnen oppakken. Door de hele situatie is zij uit de prestatie maatschappij geslingerd. Ze kan niet meer presteren en is gedwongen anders naar de wereld te kijken, vanuit de blik van een invalide, zoals ze dat zelf noemt. Ze deelt een stukje van haar verhaal en

haar leerproces, maar ook haar verlangen dat anderen hetzelfde mogen leren als zij. Want ondanks dat ze niemand toewenst om hetzelfde mee te maken, heeft ze toch wel een paar hele belangrijke lessen geleerd. De belangrijkste les is toch wel de dankbaarheid. Leven uit dankbaarheid en met aandacht. Er zijn zoveel dingen die we maar gewoon voor lief aannemen. Ik merk dat ze steeds gepassioneerder spreekt. Dit komt uit haar hart.

We ontdekken met elkaar dat één van de valkuilen, van wanneer je niet alles meer kunt, is dat je je blijft meten aan de anderen die het wel allemaal kunnen. (En ook als je het wel kunt, is er altijd iemand die het beter kan.) Dat wordt dan als de ideale situatie gezien, maar misschien hebben we het wel allemaal mis. Misschien moeten we met z'n allen wel meer streven naar het ritme van degene die het niet meer allemaal lukt. De lessen die zij daaruit halen, kan wel eens

voor een veel gezondere levensstijl zorgen. Het is een mooie gedachte om mee naar huis te nemen en nog eens over door te praten.

De conferentie zit vol met dit soort mooie eyeopeners. Opgelucht dat we op de terugweg ook weer even mogen genieten van de koele airco lucht in de auto rijden we naar huis. Al snel vallen er wat ogen dicht en worden er wat korte powernapjes gedaan. Ik ben benieuwd welke gouden inzichten zij meenemen naar huis. Voorlopig hebben ze nog genoeg denkstof, maar de grote vraag is natuurlijk: is er tijd om er nog een keertje op terug te komen, om deze inzichten om te zetten in actie, of sleept de sleur ze straks gewoon weer verder?

*Eveline Buist-Laseur
Studentwerker bij IFES*

De studenten uit Eindhoven die op de conferentie waren

Samen naar de kerk in oktober 2023

De meeste diensten zijn online te volgen:

Johanneskerk en De Kapel: via kerkdienstgemist.nl

Wijkgemeente-Zuid/Ontmoetingskerk via: www.pkn-eindhoven.nl/eindhoven-zuid-vingingen

Kruispunt via: www.kerkdienstgemist.nl en www.xpunt.info

Let ook op nadere aankondigingen via de website www.pkn-eindhoven.nl en de weekbrief van uw wijkgemeente!

Bovenaan de wijkberichten vindt u de adresgegevens van de betreffende wijkkerken.

Zondag 1 oktober 2023 Collectedoel: PKN - Kerk en Israël

Johanneskerk	10.00 uur	ds. B.J. van Haarlem
	12.00 uur	pastor F. Weeda (dienst De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. G. Baerends
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	interactieve bijeenkomst
Ontmoetingskerk	10.00 uur	ds. T. Huisman
Lutherse Gemeente	09.30 uur	geen dienst

Zondag 8 oktober 2023 Collectedoel: PKN - Missionair Werk

Johanneskerk	10.00 uur	ds. K.M. Wuijster
	12.00 uur	pastor J. de Schepper
Kerk in Son	10.00 uur	mevr. C. Pumplun MA
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	gebedsdienst
Ontmoetingskerk	10.00 uur	ds. T. Huisman
Lutherse Gemeente	09.30 uur	geen dienst

Zondag 15 oktober 2023 Collectedoel: Diaconie

Johanneskerk	10.00 uur	ds. B.J. van Haarlem
	12.00 uur	mevr. E. Maas en mevr. H. Raven (dienst De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. M. Luijk
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	ds. J. Veltrop, Vianen
Ontmoetingskerk	10.00 uur	ds. C. Mondt
Lutherse Gemeente	11.00 uur	DoReLu-dienst, te gast bij Remonstranten

Zondag 22 oktober 2023 Collectedoel: Kerk in Actie - Werelddiaconaat

Johanneskerk	10.00 uur	ds. C. Sloomans
	12.00 uur	pastor E. Smits (dienst De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. M. van den Beld
Kruispunt	10.00 uur	ds. P.L.R. van der Spoel, Maastricht
	19.00 uur	bijbelacademie
Ontmoetingskerk	10.00 uur	dhr. R. Kosterman
Lutherse Gemeente	09.30 uur	dr. T.H.M. Akerboom

Zondag 29 oktober 2023 Collectedoel: Jeugdwerk Eindhoven

Johanneskerk	10.00 uur	ds. B.J. van Haarlem
	12.00 uur	pastoraatsgroep (dienst De Kapel)
Kerk in Son	10.00 uur	ds. C. Weijs
Kruispunt	10.00 uur	ds. W. Gugler
	19.00 uur	geen dienst
Ontmoetingskerk	10.00 uur	ds. T. Huisman
Lutherse Gemeente	11.00 uur	DoReLu-dienst, ds. S. Freytag

Woensdag 1 november 2023 Collectedoel: collecte in natura Dankdag voor gewas en arbeid

Kruispunt	19.30 uur	ds. W. Gugler
-----------	-----------	---------------

Viering velerlei De Kapel op zondag 1 oktober met jongeren (Johanneskerk, 12:00)

"Hoe maak ik de wereld mooier?" is het thema dat een aantal jongeren van de jeugdkerk van de PKN hebben gekozen voor een muzikale viering. In deze viering laten ze een aantal liedjes horen van de afgelopen 5 jaar die indruk op hen heb-

ben gemaakt. In hun uitleg zullen zij op de betekenis die deze liedjes voor hen hebben ingaan. Want zoals de wereld er nu uitziet, is niet altijd zo hoopvol. En veel jongeren ervaren een enorme machteloosheid. Hoe ga je daarmee om? Wat zijn

de lichtpuntjes waar zij zich op willen richten? Deze viering wordt voorbereid door Anouck, Jael, Linde, Naomi, Tobias, Mirjam en Feike.

Collecte

U kunt uw collectebijdrage overmaken op IBAN nummer NL47 RABO 0373 7186 75 t.n.v. PGE-collecten onder vermelding van de afkorting van uw wijkgemeente (JK = Johannesgemeente, KP = Kruispuntgemeente en OK = Wijkgemeente-Zuid), de datum van de zondag en het collectedoel.

Wie Wat Waar

ALGEMENE KERKENRAAD

Voorzitter: dhr. H. Grootjans,
p/a Camphuysenstraat 4,
5615 KS Eindhoven, tel. 2985888,
e-mail: AK.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
Scriba: vacant
e-mail: AK.scriba@pkn-eindhoven.nl

DIACONIE

Voorzitter: dhr. L.F. Steinhauer,
Hyacinthstraat 16, 5644 KC, tel. 2125023,
e-mail: CvD.voorzitter@pkn-eindhoven.nl
Secretaris: vacant
e-mail: cvd.secretaris@pkn-eindhoven.nl
IBAN: NL62 RABO 0373 7369 32
t.n.v. College van Diakenen Protestantse
Gemeente Eindhoven o.v.v. uw doelbestemming
Protestfonds en financiële hulp: Kerkelijk Bureau,
tel. 2522575,
e-mail: kerkelijk.bureau@pkn-eindhoven.nl
IBAN: NL12 RABO 0373 7369 59
t.n.v. Diaconie - Protestfonds

WIJKGEMEENTE EINDHOVEN-ZUID

Predikant: dhr. Tj. Huisman,
Heezerweg 229, 5643 KB,
tel. 8448177 / 06-15695919,
e-mail: tjhuisman27@gmail.com
vrije dag: zaterdag
Kerkelijk werker: dhr. L.T. Wijbenga,
Hoogepat 22, 5502 HC Veldhoven,
tel: 06-19356774, e-mail: l.t.wijbenga@ziggo.nl
Scriba: mw. S.A. Trapman,
Waterfront 135, 5658 SG, tel. 8424442,
e-mail: EhvZuid.scriba@pkn-eindhoven.nl
IBAN wijkfonds: NL88 RABO 0373 7187 13
t.n.v. Wijkgemeente Eindhoven-Zuid - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming
IBAN bloemenfonds: NL87 RABO 0373 7369 67

Kerkbladbezorging:

Strijp-Gestel-Meerhoven:
dhr. T. Schneider, tel. 2518614
Stratum-Tongelre:
dhr. J. Trapman, tel. 2122482
e-mail: j.trapman@chello.nl

JOHANNESGEMEENTE

Predikant: dhr. B.J. van Haarlem,
Brunelleschiweg 8, 5624 CJ, tel. 2366339,
e-mail: bvanh57@gmail.com
Predikant: mw. K.M. Wuijster,
Ithacastraat 28, 5631 JE, tel. 8795522,
e-mail: k.wuijster@gmail.com
Kerkelijk werker: mw. P. Zweers,
tel. 06-58774450
e-mail: kerkelijkwerkerpetra@gmail.com
Scriba: mw. A. Buitenhuis-Kreeft,
Chamonixlaan 19, 5627 LX, tel. 06-12392751,
e-mail: Johannesgemeente.scriba@pkn-eindhoven.nl
IBAN: NL66 RABO 0373 7187 21
t.n.v. Johannesgemeente - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming

Kerkbladbezorging:

dhr. S. Nauta, tel. 2425633
e-mail: nauta.sjaak@gmail.com

KRUISPUNTGEMEENTE

Predikant: dhr. W. Gugler,
Vullingspark 6, 5591 DB Heeze, tel. 2097623,
e-mail: predikant@kruispuntgemeente.nl
Scriba: mw. G. van de Bos-van Voorst,
Akkerwinde 13, 5684 HG Best, tel. 06-48126533,
e-mail: scriba@kruispuntgemeente.nl
IBAN: NL13 RABO 0373 7187 05
t.n.v. Kruispuntgemeente - wijkfonds
o.v.v. uw doelbestemming

EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE ZUID-NEDERLAND

Predikant: mw. S. Freytag, tel. 06-43955283,
e-mail: ds.freytag@lutherszuidnederland.nl
Scriba: dhr. T. Tempelaar, Amerlaan 2,
5626 BP, tel. 2623104,
e-mail: secretariaat@lutherszuidnederland.nl

KINDERDIENST/IEUGDWERK

Eindhoven-Zuid,
Floor de Nooij, tel. 2122563,
e-mail: smits.de.nooij@hetnet.nl
Johannesgemeente,
Linda van Dijk, tel. 06-10258550,
e-mail: l.e.vandijk@gmail.com
Kruispuntgemeente
Hanna Hardeman-van der Zwan,
e-mail: bertenhanna@gmail.com

STUDENTENPASTORAAT/TINT

Studentenpastor/life coach: mw. M.S. van Tuijl
e-mail: m.v.tuijl@tue.nl
TU/e Atlas
Postbus 513, 5600 MB Eindhoven
www.tint-eindhoven.nl
Scriba: dhr. W. Mak, Grondheuvel 20,
5685 AV Best, tel. 0499-310383,
e-mail: willem.mak@xs4all.nl

PREDIKANTEN/GEESTELIJK VERZORGERS

GGZE Grote Beek, mw. A. Bremmer,
tel. 06-83667851, e-mail: Alice.Bremmer@ggze.nl
GGZE Grote Beek, mw. I. Hyvärinen,
tel. 2970619, e-mail: ai.hyvarinen@ggze.nl
GGZE De Woenselse Poort, dhr. B. Veldhorst,
tel. 2613791, e-mail: bj.veldhorst@ggze.nl
MMC, mw. Petra Zweers, tel. 8889582
Petra.Zweers@mmc.nl
Severinus, mw. K. Seijdell, tel. 06-11403496,
e-mail: karin.seijdell@severinus.nl

INLOOPHUIS 't HEMELTJE

Voor informatie zie rechts onderaan op de
middenpagina's.

OPEN HUIS SINT CATHRIEN

Voor informatie zie rechts onderaan op de
middenpagina's.

KINDERTELEFOON Zuidoost-Brabant

Tel. 0800-0432 (gratis)
iedere dag van 14.00-20.00 uur

SENSOOR (SOS Telefonische Hulpdienst)

Tel. 0900-0767 of 040-2125566
24 uur per dag, 7 dagen per week emotionele
ondersteuning. Chat en e-mail: www.sensoor.nl
Info: www.sensoor.nl/brabant

Uitgave van de Protestantse Gemeente Eindhoven
pkn-eindhoven.nl
periode: 01-10-2023 t/m 04-11-2023

Jaargang 52, no. 9

Samen

Versijnt 10 maal per jaar

Adres Hoofredactie van SAMEN

Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
Telefoon: 040 252 2575
E-mailadres: samen.redactie@pkn-eindhoven.nl

Leden van de Hoofredactie van SAMEN

Wil van Egmond, Bert Jan van Haarlem,
Jaap Stooker en Joke Wytzes-de Bie

Attentie

Het volgende SAMEN-nummer:
05-11-2023 t/m 16-12-2023

Inleverdata t.b.v. het volgende SAMEN-nummer:

- **16 oktober:** kopij voor het wijkbericht
bij de wijkredactie
- **18 oktober:** complete wijkbericht
bij de hoofredactie
- **11 oktober:** kopij van schriftelijke reacties
op artikelen bij de hoofredactie
- **18 oktober:** kopij voor het overige gedeelte
bij de hoofredactie

Kerkelijk Bureau

Camphuysenstraat 4, 5615 KS Eindhoven
Geopend op afspraak
Telefonisch bereikbaar:
- maandag t/m donderdag van 09.00 – 11.30 uur
- telefoon: 040 252 2575
E-mailadres: kerkelijk.bureau@pkn-eindhoven.nl

Protestantse Gemeente Eindhoven

IBAN: NL91 RABO 0373 7186 59 t.n.v.
Protestantse Gemeente Eindhoven
o.v.v. uw doelbestemming

Collectebonnen

U kunt een veelvoud van € 20,00 storten op
IBAN: NL69 RABO 0373 7186 67 t.n.v.
PGE - Collectebonnen o.v.v. adresgegevens
en aantal bonnen van €1,- en/of €2,-.
De bonnen worden u daarna zo spoedig mogelijk
toegestuurd.

Kerkblad SAMEN

IBAN: NL03 RABO 0373 7186 91 t.n.v.
PGE - Kerkblad SAMEN o.v.v. gift SAMEN

Indien een artikel uit dit kerkblad wordt
overgenomen, dan met bronvermelding.
Op de foto's rust copyright.
Alle herkenbare personen op foto's hebben
hun toestemming voor publicatie verleend.

Drukwerk: Snep

Bezoek Synagoge en Hindoetempel

Met de 18+ gespreksgroep zijn we dit jaar op pad om verschillende geloofshuizen te bezoeken. U heeft al eerder kunnen lezen over ons bezoek aan de Stadskerk040 en de Sint Jan in Den Bosch. Deze keer zijn we naar de Synagoge in Tilburg geweest en een Hindoetempel in Eindhoven. Beide de verzamelplaats voor andere godsdiensten dan die van onszelf. Waar we vorige bezoeken dicht bij huis bleven was dat nu heel anders.

Op een vrijdagavond waren we te gast in de Synagoge van de Liberale Joodse Gemeente in Tilburg. In eerste instantie is het een koude ontvangst. We moesten vooraf onze foto opsturen en bij aanbellen zijn we eerst op de monitoren gecheckt voordat er een grote zware schuif opzij werd getrokken zodat de grote deur open kon. Ook tijdens de dienst waren er mannen met oortjes in zodat ze de omgeving in de gaten konden houden. We waren één van de eersten, de dienst zou rond 19.30 uur beginnen en wij enthousiastelingen waren er al om 19.15 uur. Na de ontvangst in een klein halletje naast een keukentje waar heerlijke geuren vandaan kwamen, werden we begeleid naar de zaal waar de mannen een keppeltje op kregen en we mochten gaan zitten. Langzaam om 19.30 uur druppelde de zaal vol. De voorganger heeft ons voorzien van wat informatie zoals de reden waarom mannen een keppeltje moeten dragen en wat voor dienst we gingen meemaken.

Ze hebben een paar keer per jaar een korte vrijdagavonddienst in voorbereiding op de sabbat op zaterdag. De sabbatdienst is in het orthodoxe jodendom verplicht voor mannen, waar vrouwen de keuze hebben. Net zoals het keppeltje is de functie daarvan om mannen eraan te herinneren dat er iets is tussen hen en God. Dit vonden wij wel een mooie uitleg en rond 19.45 uur waren er genoeg mensen om de dienst te beginnen. Vanuit de orthodoxe gebruiken moeten er minstens tien volwassen mannen aanwezig zijn, maar in deze gemeente tellen ze de vrouwen ook mee. De dienst was volledig Hebreeuws, maar af en toe kwam er toch wat uitleg in het Nederlands voor ons. De dienst die 45 minuten duurde liet ons

twijfelen wat de definitie van een korte dienst is. Maar naderhand werd de dienst afgesloten met wijn en zout brood, een traditie die volgens de orthodoxe gebruiken thuis uitgevoerd wordt met het gezin. Toen werden we aan het werk gezet om de stoelen aan de kant te zetten en de tafels te pakken. Want na de dienst kwam het eten. Iedereen had vanuit thuis eten meegenomen en in de keuken was er zalm gebakken. Tijdens het eten komen altijd de mooiste gesprekken voor en leerden we de impact die de tweede wereldoorlog nog steeds heeft op de joodse gemeenschap, iedereen aan tafel had een verhaal over familie die er niet meer is door de vervolging. Het was heel gezellig en we werden ook nog rondgeleid door de synagoge. Voordat we het wisten zaten we terug in de trein nog uit te buiken van het eten en een ervaring rijker. Waar we het met z'n allen over eens waren, was het besef dat deze mensen nog steeds zo een beveiliging moeten hebben om hun geloof te kunnen uiten. Hoe de koude ontvangst in het begin zich ontwikkelde in warme gesprekken en de verhalen die verteld zijn.

Een tijdje later was het tijd om Eindhoven te doorkruisen richting de Hindoetempel op de Tongelresestraat. Daar klopten we aan bij een poort en deze werd na een tijdje van slot gehaald. We liepen door een klein gangetje met foto's en beeldjes naar een tuin. Deze stond vol met beelden waaronder beelden van een kerststal, er was ook wierook. Na de tuin kwamen we in de tempel waar we onze schoenen uit deden en door een gang geleid werden naar de zaal. En toen ineens waren we binnen in de kleurrijkste zaal die ik me kan herinneren. Voorin de zaal was een soort podium met daarin allemaal beelden van goden uit het Hindoeïsme. De voorganger was er nog niet, alleen zijn ouders die de tempel opgezet hebben in Eindhoven. Toen hij er eenmaal was begon hij aan de voorbereiding samen met zijn kinderen die ook tijdens de dienst taken hadden. Langzaam kwamen de mensen binnen. Dit waren er niet veel omdat de dag ervoor er een verjaardagsdienst was geweest en de dienst altijd open is om aan te schuiven en ook weer te vertrekken ongeacht begin en eindtijd. We kregen een geel stipje op ons hoofd door de kinderen van de voorganger

om ons te helpen een open geest te geven in de dienst. Tijdens de dienst werd er gezongen en muziek gemaakt door de ouders en hebben we onze ogen uit gekeken naar alles wat er te zien is in de tempel. Tijdens de dienst wordt er zoetigheid geofferd aan de goden wat je achteraf in een zakje meekrijgt naar huis. Mensen nemen dit namelijk zelf mee vanuit huis. Waar we dachten dat 45 minuten vrij lang was voor een korte dienst was deze dienst alles behalve kort te noemen. Maar achteraf hebben we samen met de andere bezoekers gegeten en nog meer geleerd over het geloof, onder andere van een koppel dat ook naar de grote Hindoetempel in de buurt van Arnhem gaat. Het was een hele ervaring.

Het was mooi om een kans te krijgen deze godsdiensthuisen een keer te zien en een dienst mee te mogen maken en ook te ervaren wat samen eten met je doet. Het opent automatisch een gesprek dat je van te voren niet verwacht, dat vond ik een van de mooiste ervaringen van deze bezoeken.

Marte Willemsen